MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-4 ta' Dicembru, 2009

Citazzjoni Numru. 129/2008

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-3 ta’ April 2008, li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett:

1. Illi l-kontendenti ċċelebraw żwieġ bejniethom fir-Reġistru taż-Żwiġijiet ta’ l-Uffiċċju Distrettwali ta’ Halifax, ġewwa d-Distrett Metropolitan ta’ Calderdale, West Yorkshire, ġewwa l-Ingilterra, fis-6 ta’ Jannar 2001, kif jirriżulta miċ-Ċertifikat taż-żwieġ relattiv li kopja tiegħu hi hawn annessa u esebita u mmarkata bħala Dok. A;

2. Illi l-kunsens tal-partijiet kien ivvizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha impossibli għalihom illi jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

3. Illi *inoltre*, il-kunsens tal-partijiet jew min minnhom inkiseb ukoll b'qerq dwar kwalita' tal-parti l-oħra illi setgħet mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa;

4. Illi *inoltre*, il-kunsens tal-partijiet jew min minnhom intrabat ma' kundizzjoni li tirreferi għall-futur;

5. Illi ulterjorment, il-kunsens tal-partijiet jew min minnhom ingħata b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew għad-dritt taż-żwieġ;

6. Illi għalhekk iż-żwieġ ċelebrat bejn il-kontendenti fis-6 ta' Jannar 2001, ġewwa Halifax, ġewwa d-Distrett Metropolitan ta' Calderdale, West Yorkshire, l-Ingilterra, huwa null u bla effett fil-Liġi għall-fini tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 19 ta' l-Att Dwar iż-Żwieġ tal-1975;

7. Illi dawn il-fatti huma a konoxxenza diretta tal-esponenti.

Tgħid l-intimata għaliex dina l-Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara ż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fis-6 ta' Jannar 2001, ġewwa r-Reġistru taż-Żwigijiet fl-Uffiċċju Distrettwali ta' Halifax, fid-Distrett Metropolitan ta' Calderdale, West Yorkshire, l-Ingilterra, bħala null u bla effett fil-Liġi, għar-raġunijiet fuq premessi.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata li tibqa' minn issa nġunta għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenuta debitament notifikata skond il-liġi *tramite* l-Avukat Ġenerali, ma pprezentat ebda risposta u allura hija kontumaċi skond il-liġi;

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit tal-attur u ta' *omissis*;

Rat il-verbali tas-seduti illi saru quddiem l-Assistenta Ġudizzjarja Dr. Elena Naudi Depasquale;

Rat il-verbal tas-seduta tat-30 ta' Ottubru 2009 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2001 a bażi tal-Artikolu 19(1) (d) (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta hija kontumaci; iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju."* (**"Anna Tonna vs Alexander Tonna"** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Illi l-artikoli ċitati mill-attur jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-

drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Illi kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża **"Joseph Zammit vs Bernardette Zammit"** (27 ta' Jannar, 2006):

"Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi ppruvat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali

toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Illi fil-kawża **"Nicholas Agius vs Rita Agius"** (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: *"B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ."* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi **"Angela Spiteri vs Joseph Spiteri"** (4 ta' Novembru, 1994), **"Robert Attard vs Josephine Attard"** (18 ta' Ottubru, 1995) u **"Janet Portelli vs Victor Portelli"** (14 ta' Awissu, 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **"Mario Mizzi vs Maris Mizzi"** (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li: *"Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."*

Illi f'dan il-każ il-partijiet iżżewġu wara relazzjoni li kienu bdew xi snin qabel u minnha kellhom żewġt itfal. Skond l-attur l-arranġament kien aktar finanzjarju milli relazzjoni ta' miżżewġin u meta l-attur kellu problemi ma' ommu illi kienet ħalliethom meta kellu sittax-il sena, addirittura ddeċieda li jitlaq mill-Ingilterra ma' martu fejn kien joqgħod biex ma jkollux kwistjonijiet magħha (ommu). Ma' l-iċken problema meta mar lura l-Ingilterra telaq mid-dar u ma baqax jgħix mal-konvenuta. Il-Qorti tħoss li l-provi li ressaq l-attur huma aktar konġenjali għal talba ta' separazzjoni jew divorzju (naturalment fejn dan l-istitut

jeżisti) iżda fl-istess ħin ir-relazzjoni bejn il-partijiet tant kienet superfiċjali li kollox ma' kollox jirriżultaw *sia pure* mhux ampjament, il-kawżali indikati mill-attur.

Għalhekk il-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fis-6 ta' Jannar 2001; spejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------